

Datum: 31-03-2014

Advies met betrekking tot de **Nota Met Zorg Wonen** van februari 2014.

Geachte heer Ossel en heer Van den Burg,

Naar aanleiding van de Nota Wonen en Zorg en de concept WMO verordening willen wij, als Stedelijke Wmo-Adviesraad, de aandacht van u beiden vragen voor onderstaande punten.

De nota bevat een duidelijke inventarisatie van de te verwachten ontwikkelingen op het gebied van 'vraag en aanbod' op de Amsterdamse woningmarkt. De nota heet echter 'Wonen en Zorg'. De zorgbehoefte die in de nota geconstateerd wordt en de beoogde oplossingen die genoemd worden, hebben ertoe geleid dat wij u beiden dit ongevraagd advies schrijven. Kernpunt hierin is dat wij ons afvragen hoe in het college de effecten van het 'Wonen' op de 'Zorg' worden geïnventariseerd en berekend. Wat is het totaaleffect, waar komt het samen?

Spanning tussen doelstellingen in het beleid

De Stedelijke Wmo-Adviesraad voorziet de volgende effecten. Voor de doelgroep 'Ouderen en mensen met een lichamelijke beperking', waarover in de nota voornamelijk gesproken wordt, is er binnen de ring een tekort aan geschikte woningen. Over heel Amsterdam genomen is het aanbod van aangepaste woningen en rolstoelwoningen echter wel voldoende. Het effect dat wij hiervan in ons netwerk zien en horen is dat woningcorporaties woningaanpassingen steeds vaker weigeren en er op aandringen dat mensen verhuizen naar een bestaande woning buiten of tegen de ring aan. Zelfs al heeft de gemeente een indicatie voor een woningaanpassing afgegeven, dan nog weigeren corporaties soms om toestemming te geven voor het plaatsen van de aanpassing.

Dit gegeven wordt in de huidige en toekomstige Wmo- verordening , artikel 20 lid 4, ook genoemd: "4.Een persoon met beperkingen kan alleen voor een woonruimteaanpassing in aanmerking worden gebracht wanneer verhuizing niet mogelijk is of niet de goedkoopst adequate voorziening is."

Echter één van de pijlers van het koersbesluit is de inzet van informele zorg uit het eigen netwerk. Dit vraagt misschien om een herziening van de verordening op dit punt. Mensen hebben dan wel een geschikte woning, maar ze verliezen compleet hun sociale vangnet en de daar uit voortkomende informele zorg. Dit zal niet alleen leiden tot een toename van gevoelens van isolement en eenzaamheid, maar noodzakelijkerwijs ook tot een toename van de formele professionele zorg, doordat het netwerk geen bijdrage aan de zorg meer kan leveren.

Financiële effecten van verhuizing

Daarnaast zijn bij de bezuinigingen twee jaar geleden de Wmo-verhuisvergoedingen drastisch verlaagd en krijgen bewoners bij verhuizing meestal te maken met een huurverhoging. Dit heeft dus forse financiële consequenties, juist bij mensen die vanwege hun ziekte of beperking al extra kosten krijgen. De keuze voor verhuizen als goedkoopst adequate voorziening zorgt voor besparing aan één kant (Wonen) en een vergrote kostenpost aan de andere kant (Zorg). Met daartussen vaak een persoonlijk drama.

Ons advies is om, gezien het belang van een sociaal vangnet, rekening te houden met de totale kosten van een eventuele aanpassing cq verhuizing.

En vooral: het doel was en is toch dat iedereen kan meedoen in de maatschappij. Dan zou het uit hun sociale context halen van kwetsbare bewoners niet de voorliggende, maar eerder de allerlaatste noodgreep moeten zijn. Wij adviseren hier een veel genuanceerdere opstelling, met een zorgvuldige afweging per bewoner. Daarmee zal de informele, én de wijkgerichte zorg zeker gediend zijn.

Ontbrekende doelgroepen

Tot slot willen wij onze zorg uitspreken over het feit dat er in deze nota bijna uitsluitend aandacht is voor de doelgroepen ouderen, en mensen met een lichamelijke beperking. Natuurlijk zijn zij in grote getale afhankelijk van specifieke, aangepaste woningen waarover deze nota gaat. Maar ook voor andere doelgroepen zijn specifieke woonvormen nodig. Mensen met een verstandelijke, psychische of psychosociale beperking zoals autisme, gaan ook te maken krijgen met scheiden van wonen en zorg. Ook zij zullen zo veel mogelijk zelfstandig moeten (gaan) wonen.

Maar helemaal alleen zelfstandig wonen is voor hen vaak niet haalbaar of wenselijk. Bij het ontbreken van een veilige en gestructureerde leefomgeving dreigt, afhankelijk van de handicap, verwaarlozing, eenzaamheid, beïnvloeding door verkeerde vrienden of loverboys, afglijden in criminele circuits: veel narigheid voor de betreffende persoon, diens netwerk en de maatschappij. Veilige, vaak geclusterde woonvormen bieden betere kansen om samen met hun eigen netwerk zorg op maat te organiseren.

Het initiatiefvoorstel "lege zorggebouwen benut", dat mede op aandringen van ouders van deze jongeren tot stand is gekomen, beoogt ook het realiseren van

particuliere wooninitiatieven voor mensen met een beperking mogelijk te maken. In hoofdstuk 3.6 van de Nota wordt echter een voorkeur voor volgorde van herbestemming van leegkomend zorgvastgoed aangegeven. Na behouden voor intramurale zorg, huisvesting van ouderen en van mensen uit de maatschappelijke opvang komt studenten- en jongerenhuisvesting, meteen gevolgd door sloop nieuwbouw. De doelgroep die er om vroeg komt in de lijst niet voor. Ons advies is ook (particuliere/ouder-)initiatieven voor huisvesting van mensen met andere beperkingen expliciet toegang tot deze regeling te verschaffen.

Namens de Stedelijke Wmo-Adviesraad.

Hoogachtend,

Miriam Fritschy
Voorzitter Stedelijke Wmo-Adviesraad